

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΜΗΤΡΑΣ ΕΜΒΟΛΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΙΟ ΗΡV

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Π.Ε. Δυτικού Τομέα

Μάρτιος 2020

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΚΑΚΟΗΘΩΝ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΩΝ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

Περισσότερες από 1,3 εκατ. γυναίκες παγκοσμίως διεγνώσθησαν με καρκίνο γεννητικού συστήματος το 2018. Το 21% αυτών των νέων περιστατικών ήταν στην Ευρώπη (273.000 γυναίκες)

- **Καρκίνος τραχήλου μήτρας 44%**
- Καρκίνος ενδομητρίου 29%
- Καρκίνος ωοθηκών 23%
- Καρκίνος αιδοίου και κόλπου < από 5%

ΘΝΗΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΚΑΚΟΗΘΗ ΝΕΟΠΛΑΣΜΑΤΑ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

- Οι γυναικολογικοί καρκίνοι οδήγησαν παγκοσμίως σε 468.000 θανάτους το 2018 (98.000 θάνατοι στην Ευρώπη).
- Οι **2 στους 3** αυτών των θανάτων παγκοσμίως ήταν από καρκίνο του τραχήλου της μήτρας (δηλ. περίπου 66.000 θάνατοι στην Ευρώπη το 2018).

ΕΠΙΔΗΜΙΟΛΟΓΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

- είναι ο 7^{ος} συχνότερος στις γυναίκες στην Ευρώπη και αποτελεί περίπου το 3,2% του συνόλου των καρκίνων.
- είναι σχετικά σπάνιος στις οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες επειδή εφαρμόζονται ανιχνευτικά προγράμματα στο πληθυσμό από πολλά έτη.
- το 99% των περιπτώσεων οφείλεται σε μόλυνση με ογκογεννητικά στελέχη του ιού των ανθρωπίνων θηλωμάτων (HPV).

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

ΠΡΟΔΙΑΘΕΣΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Οικογενειακό ιστορικό: Οι γυναίκες με συγγενή Α' βαθμού με καρκίνο του τραχήλου της μήτρας έχουν διπλάσιο κίνδυνο νόσησης.

ΕΞΑΡΤΟΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

- Κάπνισμα
- Κακή διατροφή
- Άλλοι παράγοντες που αποδυναμώνουν το ανοσοποιητικό σύστημα
- Μόλυνση με τον ιό HPV

Συχνότερη μόλυνση με τον ιό HPV σχετίζεται με :

- Πρώιμη έναρξη σεξουαλικών επαφών
- Πολλαπλούς σεξουαλικούς συντρόφους
- Κακή υγιεινή
- Άλλες σεξουαλικά μεταδιδόμενες μολύνσεις των γεννητικών οργάνων π.χ. χλαμύδια, ιός απλού έρπητα -2

Η χρήση προφυλακτικού προστατεύει

ΙΟΣ HPV

- μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή και οι περισσότεροι άνθρωποι μπορεί να εμφανίσουν λοίμωξη από HPV κάποια στιγμή στη ζωή τους.
- **συνήθως δεν προκαλεί συμπτώματα.**
- υπάρχουν πολλοί τύποι του ιού, κάποιοι από τους οποίους προκαλούν καρκίνο τραχήλου μήτρας.
- μόλυνση με τον ιό HPV δεν συνεπάγεται εμφάνιση καρκίνου τραχήλου της μήτρας. Η πλειοψηφία των μολύνσεων HPV αυτοϊώνεται ή εξαφανίζονται μετά από την κατάλληλη θεραπεία.
- η εφαρμογή προγραμμάτων έγκαιρης διάγνωσης συμβάλλει στην αποτελεσματική παρέμβαση και θεραπεία της νόσου.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΡΑΧΗΛΟΥ ΤΗΣ ΜΗΤΡΑΣ

ΣΗΜΑΔΙΑ - ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ

- **Στα πρώιμα στάδια δεν υπάρχουν συμπτώματα.**
- Ασυνήθιστη αιμορραγία: Περισσότερο αίμα κατά την περίοδο ή μεταξύ των περιόδων της έμμηνου ρύσης ή αιμορραγίες μετά τη σεξουαλική επαφή ή μετά την εμμηνόπαυση.
- Πυελικός πόνος: Πόνος κατά τη διάρκεια της σεξουαλικής επαφής ή της ούρησης.
- Ασυνήθιστες εκκρίσεις: Θολές και δύσσομες κολπικές εκκρίσεις.

ΠΡΟΛΗΨΗ

- **Εμβολιασμός**

Η μέγιστη προστασία επιτυγχάνεται εφόσον ο εμβολιασμός ολοκληρωθεί πριν την έναρξη της σεξουαλικής δραστηριότητας, ωστόσο είναι αποτελεσματικός και σε μεγαλύτερες ηλικίες καθώς ακόμη και αν το άτομο είναι θετικό σε κάποιους από τους τύπους του HPV, προστατεύεται από τους υπόλοιπους που περιέχονται στο εμβόλιο

- Έγκαιρη διάγνωση (τεστ Παπανικολάου -**PAP TEST**- ή/και αλλά ειδικότερα τεστ, όπως το high risk HPV DNA test, με ιατρική εντολή εφόσον χρειάζονται).

ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ

- Το εμβόλιο HPV προστατεύει από τους τύπους του ιού που προκαλούν συχνότερα καρκίνο.
- HPV εμβολιασμός, στη χώρα μας συνιστάται σε κορίτσια στις ηλικίες **11-12 ετών**, (αλλά όχι νωρίτερα από τα 9 έτη) αλλιώς μπορεί να γίνει μέχρι την ηλικία των 18 ετών, αποζημιωμένου από τον ασφαλιστικό φορέα.
- Το εμβόλιο δεν θεραπεύει υπάρχουσα λοίμωξη από HPV.
- Ο προσυμπτωματικός έλεγχος (π.χ. pap test) πρέπει να γίνεται ακόμη και σε γυναίκες που έχουν εμβολιασθεί.

ΣΧΗΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΥ

- **Έναρξη εμβολιασμού <15 ετών:** 2 δόσεις με μεσοδιάστημα 6 μηνών (δεν πειράζει αν είναι και λίγο μεγαλύτερο αλλά όχι μικρότερο).
- **Έναρξη εμβολιασμού ≥15 ετών:** 3 δόσεις (2^η δόση μετά από 1 έως 2 μήνες από τη 1^η, και 3^η δόση μετά από 6 μήνες από τη 1^η).
- Σε ειδικές περιπτώσεις αυξημένου κινδύνου συνιστάται εμβολιασμός **σε κορίτσια και αγόρια**, ηλικίας 11-26 ετών σε σχήμα 3 δόσεων.

Pap Test

- Ανιχνεύει προκαρκινικές αλλοιώσεις στον τράχηλο της μήτρας, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε καρκίνο αν αφεθούν χωρίς θεραπεία.
- Ηλικία έναρξης διενέργειας της εξέτασης: 2 χρόνια μετά την έναρξη της σεξουαλικής δραστηριότητας.
- **Επανάληψη της εξέτασης κάθε 12 μήνες** μέχρι την ηλικία των 70 ετών.
- Παραπομπή στον ιατρό επί θετικών ευρημάτων ή αν υπάρχει συμπτωματολογία ή οικογενειακό ιστορικό.

Πηγές

- Ελληνική Μαιευτική και Γυναικολογική Εταιρεία
- Ελληνική Κυτταρολογική Εταιρεία
- Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών 2019
- Center for Diseases Control and Prevention
- WHO, Regional Office of Europe
- Ευρωπαϊκή Εταιρεία Κλινικής Ογκολογίας (ESMO)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ

Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Π.Ε. Δυτικού Τομέα